СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXXI. — Число 44. — Джерзи Сіти, Н. Дж., середа, 21. лютого, 1923. — VOL. XXXI. — No. 44. — Jersey City, N. J., Wednesday, February 21, 1923. — THREE CENTS

ЗБІРКА НА ФОНД

Негайної Допомоги Рідному Краєви продовжена до дня 28-ого лютого с. р., для доповнення означеної суми 30,000 долярів.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ: — ДОПИЛЬНУЙТЕ ВПОРУ, АБИ КОЖДА ГРОМАДА СПОВНИЛА СВІЙ НАРОДНІЙ ОБОВЯЗОК! ДЛЯ ДОВЕРШЕННЯ ФОНДУ ТРЕБА; ЩОБИ КОЖДА ГРОМАДА ЗЛОЖИЛА ТРЕТЮ ЧАСТИНУ ТОЇ СУМИ, ЯКУ ЗЛОЖИЛА НА ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ. ТОЖ ДОЛОЖІТЬ ТРУДУ І ЖЕРТВ ЩОБИ СПОВНЕННЄМ СЬОГО ОБОВЯЗКУ ДЛЯ РІДНОГО КРАЮ АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ ОСЯГНУЛИ ЗНОВА ПОВНИЙ УСПІХ!

ОБСТРУКЦІЯ В КОНГРЕСІ ПРОТИ КОРАБЕЛЬНОГО ПРЕДЛОЖЕННЯ УРЯДУ

ВАШІНГТОН, 19. лютого. — Внесок уряду Гардинга про допомогу для корабельних підприємств стрінувся нині в сенаті з рішучою обструкцією (в Америці її звичайно називають „филибастер").

Обструкція (вона полягає на тому, що меншість в парляменті не допускає протяжними дебатами більшість до переведення своєї волі) почалася зараз зрана тим, що противники корабельного проєкту поставили та переперли внесення поставити на перший плян проект молочарського закона, котрий ще в маю був ухвалений палатою послів. Зараз над сим проєктом почалася довжезна пуста дебата, котру приятелі урядового проєкту надармо пробували зломити ухваленнєм внесення про замкнення дискусії над сею справою та переходу до корабельного проєкту. Наслідком сього обструкція тревала ціле нинішне засідання, що тягнулося 11 годин.

З огляду на те, що до розвязання сеї сесії конгресу лишаеться всего кільканайцять днів, сподіються, що прихильники урядового проєкту корабельної субсидії будуть робити всякі зусилля переперти дебату та голосовання над проєктом.

АМЕРИКАНСЬКІ РОБІТНИЧІ ЮНІЇ ПРОТИ КОРАБЕЛЬНОЇ ДОПОМОГИ

ВАШІНГТОН, 19. лютого. — Виконавчий комітет Американської Федерації Праці видав публичну заяву про урядовий проєкт підпомоги для корабельних підприємств.

В сій заяві Американська Федерація Праці острими словами осуджує проєкт як чистий рабунок на державний скарб Злучених Держав. Федерація Праці заявляє, що на верха закон має на ціли поставити американську торговельну фльоту. На ділі, однак, сей закон сього не може зробити, бо фльота складається межи иншим з тягарів для перевозу та моряків, а такий закон не може зробити ні одного ні другого. Корабельний закон, на погляд Федерації Праці, може лишень збогатити деякі групи людий коштом других та коштом публичного скарбу.

Зазив закликає членів конгресу голосувати проти проєкту.

ЩЕ ОДНО ДОМАГАННЄ ДО УРЯДУ ВМІШАТИСЯ В ЕВРОПЕЙСЬКІ СПРАВИ

ВАШІНГТОН, 19. лютого. — Оклагомський сенатор Овен вніс нині в сенаті ще одну резолюцію за тим, щоби американський уряд скликав межинародну конференцію для економічних справ до Вашінгтону.

Сенатор Овен виголосив опісля в сенаті довшу промову за своєю резолюцією. Він заявився за тим, щоби конференція відбулася у Вашінгтоні та потревала три місяці. Ціллю її має бути придумати способи для рушення межинародної торговлі та заведення межинародного порозуміння та забеспечення існування великим як і малим державам.

Межи иншим сенатор критикував також французьку окупацію Рурщини. На його погляд вибори з 1920. року, при котрих так скандально перевалилася демократична партія, не були голосом американського народа проти Ліґи Народів, і Овен виразно заявився за приступленнєм Злучених Держав до неї. На його погляд, тепер наспів час, що Америка може обняти провід межи державами світа.

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД НЕ БАЧИТЬ ДОГІДНОЇ ХВИЛІ.

Сенат ще не зробив нічого в справі резолюції. Урядники мали заявити в справі сеї резолюції, як також в справі подібної резолюції сенатора Бори, що на думку американського уряду теперішна пора не надається до вмішування Злучених Держав в европейські справи, бо всякі спроби такого вмішання мусїлиб покінчитися невдачою.

АМЕРИКА БУДЕ ЖАДАТИ ВІД АЛІЯНТІВ ЗАПЛАТИ ЗА АРМІЮ НАД РЕНОМ

ВАШІНГТОН, 19. лютого. — Завтра виїзджає до Европи заступник міністра скарбу Водсворт, щоби відбути в Парижі конференції з державами аліянти в справі заплачення Злученим Державам коштів удержання окупаційної армії над Реном.

Америці аліянти винні були коло 300 мілїонів долярів.

КУ-КЛАКС-КЛЕН ГРОЗИТЬ ПОЛІЦІЙНОМУ УРЯДНИКОВИ

СПРІНГФІЛД, Огайо, 19. лютого. — Начальник міської поліції подав до публичного відома, що він дістав уже другу погрозу від потайної арганізації Ку-Клакс-Клена, в якій грозиться йому напастями на випадок, як він не перестане свого слідства проти організації.

СЛІПИЙ ЛЕКТОР

В Ню Йорку має виголосити незадовго відчит Ґі Енвен, 27-літний Француз, котрий осліп на війні. Промовець вчиться в правничім факультеті Гарвардського університету, а на своїм відчиті має говорити про те, як він побідив сліпоту.

19-ЛІТНИЙ ХЛОПЕЦЬ БУДЕ ПОВІШЕНИЙ

Келґарі, Алта, (Канада) Отіс Дорч, 19-літний хлопець, зістав засуджений на кару смерти через повішення за замордування Чарлея Говарда Келіго. Вирок смерти має бути виконаний 11. цвітня, 1923 р.

Хлопець поповнив мордество з любовних мотивів. Він горячо любив жінку замордованого, яка є два рази старша від нього (мордерця) і аби усунути одиноку перешкоду до неї, він застрілив п. Келіго. Свій злочин виконав в сей спосіб, що перед північю викликав п. Келіго в ліс і там впакував нещасному в голову цілий набій рушниці розсаджуючи голову на куски.

По прочитанню вироку Дорч сказав: — „Стрінуся зі своєю смертю з найбільшою відвагою".

До злочину молодого Дорча причинилась може не трохи пані Келлі, бо коли Дорч виявив її свою любов, то вона завила йому (певно жартом) що віддасться за нього як її чоловік помре.

ЖИД ПЛЮНУВ В ЛИЦЕ, А ТОЙ ЖИДА НОЖЕМ В ГОЛОВУ

Йорктон, Саск. — Захопілося тутешнім жидам Самуїлови Кольчинському і Борисови Ласкінови заграти в карти, таки в сторі Кольчинського. Разом з ними грало ще двох людий. Та гра не тривала довго, бо Семуїл підглянув, що Борис шахрує. Прийшло до арґументації, а там і до сварки підчас якої Семуїл плюнув Борисови в лице. Сим страшно образився Борис і для сатисфакції почав „парити" свого противника. Коли завізвана поліція прибула на „поле бою", застала в сторі страшну сцену: — Бочки з яблоками поперевертані, фляшки з мінеральною водою порозкидані, всюди повною води навіть вага буля не на свойому місці. Взагалі цілий стор виглядав на велике жидівське побоєвище". Поліції сказав Семуїл, що Борис його замордував і на доказ показав ґулю на голові від удару столовим ножем, який находився в руках Бориса.

„НЕ ЛИКОМСЯ ГРИЦЮ НА ДУРНИЦЮ"

Стефан Кіш з Реймор, Саск. хотів, мабуть, побудувати свій власний телефон або велику стацію радіотелефону, бо забрав в „Реймор рурал Телефон Ко." пять стовпів 500 ярдів дроту, та ще дещо. Річи сі найдено у нього, потягнено до суду де сказано йому, щоб заплатив 25 дол. кари і кошти або піти на один місяць до „холодної".

КООПЕРАТИВНИЙ РУХ НА УКРАЇНІ

Серед волинських кооператорів обмірковується питання про орґанізацію волинського с-г. кооперативного союзу; проектується в сій справі скликання кооперативного зїзду в початкові березіля.

СОВІТСЬКА РЕПАТРІЯЦІЯ

„Русспресс" подає слідуючі подообиці про те, як ставляться большевики до емігрантів, які вертають до совітської Росії.

Всіх, що повертають, з самого початку провадкують до особливого виділу або до місцевого виділу державного політичного управлення (чека). Цього не може минути ні один емігрант. Всіх, що вертають, поділяють на три категорії: до першої зараховують тих, які большевикам не видаються підозрілими; цих осіб віддають під явний поліцінний догляд в тому місті, яке вони для себе обірають для життя. До другої категорії большевики зараховують тих, яким вони закидують контрреволюційність, за винятком проте тих, що мали відношення до антисовітських військових організацій. Особи, що попали у другу категорію, спроваджуються на шість місяців в концентраційні табори в Київі, Харкові або Москві, де вони перебувають під доглядом чекістів. Випадки розстрілів емігрантів, що перебувають в цих таборах трапляються досить часто. До третої категорії большевики відносять тих, які служили в протисовітських військових організаціях. Їх спроваджують в концентраційний табор в Москву на шість місяців, а після відбутти кари їм забороняють обірати місць перебування на Україні, Криму і Кавказі.

ВІЙСКОВІ ЗАХОДИ СОВІТІВ

„Ехо" повідомляє, що наказом Революційної Військової Ради Західнього фронту смоленська військова округа оголошена на військовому стані. Всі кадрові совітські частини, що перебували у Вітебську і Смоленську, одержали накази й вийшли в невідомому напрямкові на полудневий захід. В Смоленську можна помітити інтензивний темп в роботах штабу західнього фронту. На лінії Полоцк — Вітебск — Смоленськ — Орша — Моґилів переводяться значні пересування війск, переважно кавалерії. На північ від Дріси в районі Західньої Двини удаштовується пляцдарм, на випадок переходу війск наводяться понтони. Од Полоцка до Борковичів (в 10 кільом. од невтральної смуги) в напрямку на Брацлав (польський кордон) висунуті дозори червоної армії.

УМЕР ВІД ПИТТЯ „МУНШАЙНУ"

В середу 24. січня с. р. найдено на фармі, віддалений на одну милю на полудне від Вилов Брук, Саск. тіло Дмитра Воронюка. Дня 31 січня переведено на нім автопсію і лікарі найшли, що покійний умер від надмірного пиття самогонки. Перед смертю покійний мав вісім конвульсій, що свідчить що самогонка отроїла його. Покійний полишив вдову і двоє малих дітий.

Оттаке „благо" приносить прогібиція...

ФАШИЗМ В ЧЕХІЇ

Фашістський рух, що істнує по инших державах, мав своїм наслідком організацію фашістських елементів також і в Чехії. Чеські Фашісти приняли назву: „Народні Гнаті". Чеський фашізм уже перевів активний виступ, який виявився в антікомуністичній демонстрації, що мала місце після замаху на міністра фінансів Рашіна.

Чеський фашізм ставить своїм завданням створення з Чехії одноцільної національної держави. Хоче він утворити для національних меншостей в Чехії таке становище, щоб вони не могли відогравать значіння при вирішенні справ державної ваги. Виконання цього завдання для чеських фашістів полекшується тим, що цілий чеський націоналізм, перейнятий власне тими самим ідеями, що чеські фашисти. Завдяки цьому фашісти в Чехії уявляють лише радикальцей й агресивний авангард чеського націоналізму.

Не зважаючи на те, що проти фашізму в Чехії виступають сокільство й соціялістична партія, всетаки треба думати, що при пануючих серед чеського громадянства настроях, він має шанси на поспіх й поширення.

РІК ЗА СТРІЛЕННЄ В ХАТУ ПОПА

Рано, 5. лютого, вініпеґський суддя засудив Люйза Ларвера на один рік вязниці за те, що той в грудни м. р. стріляв через вікно до кімнати попа Моґве в Салтел Ман. Попа в кімнаті не було на той час, як також куди не заподіяли ніякої шкоди в кімнаті.

КОНЦЕСІЇ НА УКРАЇНІ

Красін який приїхав до Берліну, провадив переговори з представниками Круппа про експльоатацію земельних маетків на Чернигівщині й будову заводу сільсько-господарських машин на Україні. Фірма Круппа одхилила пропозицію про поширення своєї роботи в совітських державах, бо уважає, що підписаний вже нею договір про концесії на Україні являється для неї цілком невигідним.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА І ПОЛЬЩА ГОТОВЛЯТЬСЯ ДО ВІЙНИ ПРОТИ НІМЕЧЧИНИ

БЕРЛІН, 19. лютого. — В тутешніх політичних кругах заявляють, що в останніх днях зачала Чехословаччина і Польща приготовання до війни проти Німеччини.

Обі сі держави яко союзниці Франції мали би вдарити на Німеччину зі сходу у випадку французько-німецької війни, яка може вибухнути кождої хвилі наслідком подій в Рурщині.

ВНЕСЕННЄ ЛОЙДА ДЖОРДЖА ПРО ПЕРЕГОВОРИ У СПРАВІ РУРЩИНИ ВПАЛО В АНГЛІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ

ЛОНДОН, 19. лютого. — Нині виголосив в англійському парляменті довшу промову у справі Рурщини бувший англійський премієр Давид Лойд Джордж.

Він говорив про небезпеку, яка криється в окупації Рурщини. Ся окупація, говорив він, може довести до поділу Німеччини і до революції, а революція в Німеччині страшнійша для Франції, Англії й усієї Европи аніж німецький мілітаризм.

Він домагався, щоби за почином Англії й Америки скликано нараду для полагоди рурського спору.

Проти сього виступив премієр Ендру Бонар Ло, котрий заявив, що всякі подібні заходи будуть недоцільні, бо Франція вже від року стремить до розриву з Англією.

В голосованню внесення Лойда Джорджа впало.

ПРЕМІЄР ПУАНКАРЕ ПРО ОКУПАЦІЮ РУРЩИНИ

ПАРИЖ, 19. лютого. — Нині говорив премієр Пуанкаре у французькому парляменті три і пів години про справу окупації німецької углевої долини Рур.

При кінці своєї промови він сказав, що Франція заняла майже цілу Рурщину. В цілій Рурщині є 3,500,000 населення і 500,000 углекопів. Франція, казав, держить під окупацією 3,000,000 рурського населення і 450,000 робітників.

Уся Рурщина добуває 91,000,000 тон угля річно. З того Пуанкаре сподіється дістати для Франції 83 мілїони тон за рік.

ФРАНЦІЯ У ЗГОДІ З БЕЛЬГІЄЮ У ВІДНОШЕННЮ ДО НІМЕЧЧИНИ

ПАРИЖ, 19. лютого. — Бельгійський премієр Тені приїздить в середу до Парижа обговорити з французьким премієром Пуанкаре теперішне положенне в долині Рур.

Кажуть, що оба премієри згодяться на спільну політику у відношенню до Німеччини на випадок заходів других держав у справі переговорів для порозуміння з Німеччиною.

$7,000,000 НА ПОТРЕБИ ОКУПАЦІЇ РУРЩИНИ

ПАРИЖ, 19. лютого. — Французький міністер скарбу де Лястері предложить завтра в парляменті законопроект про признанне на потреби окупації Рурщини 115,000,000 франків, то є около $7,000.000.

ІРЛЯНДСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ВИДАЄ НАКАЗ АРЕШТУВАТИ ДЕ ВАЛЕРУ

ЛОНДОН, 19. лютого. — Телеграма з Даблина, столиці Ірляндії повідомляє, що ірляндське правительство видало наказ увязнити провідника ірляндських повстанців Імона де Валеру Досі він оставав на свободі, а се тільки заохочувало повстанців до революти.

ПІДПИСУЮТЬ ВОЄННІ ПРИПИСИ

ГАҐА, столиця Голяндії, 19. лютого. — Нині покінчила тут комісія правників, яку назначено для зладження воєнних приписів, згідно з резолюцією вашингтонської конференції, свої наради і члени комісії підписали сі приписи.

В імени Злучених Держав підписали суддя Джан Бессет Мур і посол у Відні, Алберт Генрі Вашборн.

ПАПА РИМСЬКИЙ ПРОТИ ПОЛЬСЬКИХ ЕПИСКОПІВ

БЕРЛІН, 2. лютого. (Вл. кор. „Свободи"). — Львівський польський дневник „Курєр Львовскі" повідомляє, що папа римський через свого нунція у Варшаві наказав членам польського сенату: архиепископови Теодоровичеви та епископови кн. Сапізі, зложити свої сенаторські мандати.

Цей наказ наступив зараз по замордованню президента Нарутовича і по тих ганебних сценах, які в звязку з тою подією відогрались в обох польських палатах. Обидва епископи у своїй відданости вшехпольським засадам дійшли до того, що демонстраційно не прибули на засідання сенату, коли новий президент Войцеховський складав присягу на вірність конституції. Властиво вони в сенаті тоді були, але навмисне вийшли за двері, коли президент мав складати присягу, а еп. Теодорович, наче на глум, був навіть на галерії, але до салі засідань не вступив.

Хоч наказ про зложення мандатів видано вже з пару тижнів тому, проте епископи Теодорович і Сапіга ще досі його не послухали і не піддались папській волі. Противно, вони розпочали з римською курією „переговори", аби їх залишено при сенаторських мандатах. „Переговори" ті ще не скінчені і не відомо, чим вони скінчаться.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign ond Jersey City Rates.		В Джерзи Сити і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ПРО „ФЕДЕРАЦІЮ" З ПОЛЬЩЕЮ.

Польські і московські ґазети пустили чутку, що між галицькими Українцями є такі, котрі хотять, аби Галичина зеднaлась у федерацію з Польщею.

Навіть кажуть, що у сій справі відбулась нарада представників митрополита Шептицького з представниками президента Петрушевича в Данціґу (?), на якій порішено згодитись на федерацію.

Ся чутка се одна з многих брехонь польських провокаторів.

Правительство Петрушевича не тільки що ніколи не згодиться на жадну федерацію з Польщею, але воно навіть не хоче згодитись на жадні розмови з жадними представниками Польщі.

Ніхто з розумних Українців ніколи не повірить в такі польські брехні.

Про становище митрополита Шептицького до справи Галицької України одержали ми лист від одного американського Українця, котрий нераз з ним розмовляв про сю справу. Він пише:

„Вістки про се, начебто митрополит Шептицький годився на федерацію з Польщею, се абсолютно злобна видумка польських аґентів.

„Митрополит Шептицький підчас свого побуту в Америці часто повторяв, що він горячо підпирає Правительство Петрушевича і його змагання до повного освободження Галичини з польського наїзду. Він казав, що і старий край мусить при тім стояти та ніколи не зміняти свого становища. „Всякі переговори з Поляками є небезпечні—казав митрополит,—бо Поляки могли би пояснювати се так, що Українці уступили з міжнародньої трибуни, а перенесли галицьку справу до Варшави." Всяку згоду з Польщею митрополит Шептицький виключав яко неможливість, кажучи, що про се годі навіть подумати, хочби з того погляду, що ПОЛЯКИ НІКОЛИ НЕ ДУМАЛИ БИ ДОДЕРЖАТИ ЖАДНОЇ УМОВИ. Вони найстрашнійші, казав він, своєю перфідією (лицемірством). Вони можуть обіцювати усе, але ціль їх одна: винищити Українців. А з перфідією найтяжша боротьба, тому радше її не мати і з Польщею нічого не зачинати.

„З уваги на ті свої переконання митрополит Шептицький є рішучим противником всяких угод з Поляками, а невмолимим сторонником самостійної України разом з Галичиною. Особливо палким приклонником самостійности України і ГАЛИЧИНИ заявив себе митрополит Шептицький по повороті з полудневої Америки, де приглянувся життю тамошніх самостійних републик. Він казав, що ЛИШЕ САМОСТІЙНЕ ДЕРЖАВНЕ ЖИТТЄ перетворило народи тих републик в окремі нації, які працюють пильно для своєї культури, цивілізації і добробуту. У всіх тих републиках, казав митрополит, є ДЕРЖАВНИЙ ПАТРІОТИЗМ НАСЕЛЕННЯ, який спонукує їх до ривалізації із сусідами на всіх полях і є головним чинником поступу і розвитку тих молодих народів. Отсього самостійного державного життя треба абсолютно нам Українцям; се перша умова поступу і розвитку нашої нації, — казав митрополит Шептицький."

ПРАВО І СИЛА.

Аліянти не хотіли признати свому союзникови Італії, пристані Фюме. Але Італійці взяли силою й аліянти з тим погодились.

Аліянти хотіли знищити Туреччину, але вона повстала проти аліянтів; відбила заняті турецькі землі і аліянти з тим погодились.

Аліянти не хотіли признати Литві морської пристані Мемеля, одначе як Литовці заняли Мемель силою, так аліянти їм сю пристань признали.

Так впрочім все бувало і так буває, що сила рішає. Підставою кождого права є сила. Без сили нема права.

Одначе не тільки право опирається на силі, але і сила повинна опиратись на праві.

Як сила опирається на праві і осягне успіх, тоді вона є дійсною силою і тривкою. Але як сила опирається на безправстві, то хотяй вона осягне успіх, так сей успіх тільки хвилевий; він не може тривати і впаде під напором сили, опертої на праві.

Значить, дійсна сила повинна випливати з права, а на тій силі слід будувати нове право тої сили.

Таксамо Українське Правительство Галичини оперло було свою силу на праві, на праві народу до свого краю. Та нова сила мала збудувати нове право того народу. Але прийшла ворожа сила, оперта на безправстві, і хвилево своєю хвилевою військовою перевагою перемогла сю нову силу, оперту на праві.

Правна сила виступила з правним протестом проти неправної сили.

Світ сей голос чув, але мовчав.

Треба було Українському Правительству Галичини показати силу у свому краю.

І воно показало підчас польської конскрипції, підчас польських виборів і тепер підчас польської бранки в нашому краю.

Вже з тою силою більше світ зачав рахуватись, але вона мусить бути ще далеко сильніша, аби світ дійсно з нею став числитися.

Сила тої сили залежить у великій мірі від теперішньої фінансової і моральної помочі американських і канадійських Українців.

Длятого, даймо видатну, по змозі як найбільшу поміч, Правительству Петрушевича, бо тільки через нього створимо в Галичині военну силу, з якою світ буде числитись у вирішенню границь Польщі й України.

„КОЖДИЙ ДУМАЙ, ЩО НА ТОБІ МІЛІОНІВ СТАН СТОЇТЬ!"

(З приводу продовження збірки на Фонд).

Будуючи українську державу о власних силах нашого народу, мусимо мати все це на увазі, що нарід складається з одниць, та що опираючи будову держави виключно на власнім народі, опираємо її рівночасно на праці та пожертвованню кождої одиниці того народу зокрема. З того виходить, що жадна одиниця не може відтягнутись від тих обовязків, які накладає на нас Українців визвольна боротьба, як уведемо в обороні української державности. Навпаки, кождий з нас мусить напружити всі свої сили, щоби принести хоч малу цеголку для тої великанської будови, що зветься Вільною Українською Державою. І чим довшого часу треба буде для цего щоби притягнути як найширші маси українського народу до будови цеї держави, тим довше треба буде нам ждати на вільну українську державу. Бо о власних силах добудемо волю українському народови тільки тоді, коли кожда одиниця буде працювати в напрямі визволення українського народу. Коли прояснится ум наших мас та ублагородниться наше серце до тої міри, що кожда одиниця, а щонайменьше більшість з нас буде розуміти в той простий спосіб визвольну боротьбу, тоді прийде певно і наше визволеннє. Прихід його залежить отже від нас самих.

Коли кождий з нас буде виконувати обовязки для рідного краю в тій вірі і в тому переконанню та розумінню, що від сповнення або залишення його обовязку буде залежати доля міліонів його братів, тоді не треба буде нам боятись і найсильнійшого ворога. Ми ще одначе далекі до того, аби хоч сотий перенявся тими думками, які впоював в нас наш духовий велитень Іван Франко. А це-ж простий і найпевніший спосіб нашого національного і державного визволення. Тому, якраз в тім напрямі повинні ми старатись виховувати себе. Невідомо, куди ще покотиться колесо нашої долі. Може доля буде ласкава і будемо вже тепер вільним, державним народом, а може це прийдеться вести довгу і тяжку боротьбу не тільки нам, але і нашим потомкам. Приспішимо одначе нашу побіду, коли навчимось виконувати совісно і чесно свої громадянські обовязки. Наші давні „рутенські" привички, як ті: „Без мене обійдеться", „моя хата з краю", „без одного жовніра война буде", „таж моїм доляром України не збудуєте, та „якось то буде"—повинні щезнути, бо якраз через це, що більшість так фільозофує, розбивається уся наша народня робота. До тих привичок належало би ще додати наш много практикований ще й тепер звичай відповідати: „Я до політики не мішаюсь". Ним викручуються деякі навіть від жертв на военних інвалідів і на наші сироти та школи. Вони навіть не хочуть про ту ціль говорити там, де треба, а де їх голос знайшов би послух. Ті хиба мусимо рішучо викорінити споміж себе, коли хочемо думати про здійсненне свого національного ідеалу в інший як передвоєнний, сентиментальний спосіб. Новий революційний час дуже то не підходить до тих привичок, що виросли ще на австрійсько-польськім ґрунті.

До громадянських обовязків американських Українців належить передвсім допомога рідному краеви та його Правительству. Таку допомогу на визвольну боротьбу мусимо складати в Америці так довго, доки край не буде вільний. Коли ми хочемо думати тверезо про нашу будучність, то тут не може бути двох гадок в тій справі. Це є справа ясна і зовсім природна.

З того огляду не є маловажно юсправою, чи теперішня збірка на Фонд Негайної Допомоги вдасться, чи ні. Коли ми того Фонду не зберемо, значить, ми вже перемучені, перетяжені і знеохочені. Значить, ми зробили все, що могли і не зібрали навіть 30,000 долярів. Яка-ж консеквенція з того? Для Ляхів певна радість, бо є надія, що впаде Галицький Уряд, бо не буде мати з чого дальше удержувати свою діяльність, бо Америка вже вичерпана. А коли задля браку фондів припинив би Уряд свою діяльність, то і край, який покладає на Уряд стільки надії, готов також упасти на дусі. А чи тоді не буде вільний шлях для ляцьких провокаторів і аґентів, які певно дадуть нам свою добру раду: „Не тратьте дармо сили, спускайтеся на дно!"

Допомога з Америки підпирає цілу визвольну боротьбу в краю. Тому то ся допомога з огляду на свою ціль та велике значінне, яке вона має для загально-української справи, не може ніколи навіть захитатись. Противно, вона мусить бути щораз сильнійша і більше систематична. Тим зломимо найпевнійше наших ворогів, які не вірять в нашу витривалість і ждуть з дня на день на ту хвилю, коли ми знеможені піддамось, так, як піддавались і не видержували боротьби на протязі нашої історії.

При довершенню збірки на Фонд ходить не тільки о матеріяльну користь, але передівсім ще й о моральну побіду. Кождий розуміє, що через недозбираних пять чи шість тисяч долярів, не звалиться ще Уряд в одній мінуті. Одначе той Уряд, коли він реально думає, мусить попасти в сумнів не тільки відносно дальшого істнования Українського Уряду Галичини, але і щодо розмаху революційної акції в краю. Над тим самим буде мусіти застановитись і старий край.

І спитаймо себе, чи це вже само собою не говорить за тим, що ми не повинні до того рода розважувань, захитань, та сумнівів допускати? Ми рішучо не повинні конаючим, а борючимся, відбирати духа, а хиба тільки його їм додавати, тимбільше, що це не получене з великими жертвами з нашого боку.

З тяжким трудом збираємо Фонд Негайної Допомоги. Чому це так? В першій мірі тому, що велика більшість все ще або зовсім нічого не думає, або не думає реально та легковажить собі велику хвилю, яка рішає про життє і смерть народу. Таке притупліннє мусить щезну, бо це несе смерть, а ми-ж жити хочемо! І то жити самостійним, вільним, державним життем. Маємо перед очима ціль велику і святу, яка вимагає і буде вимагати від кождого з нас діл, жертв і посвяти.

Геройських вчинків годі від кождого чоловіка вимагати, ані навіть особлившої посвяти чи жертволюбивости, але сповнення громадянських обовязків мусимо домагатися від кождого. Чим більше свідома одиниця; чим вона має більше вплив і значіння; чим вона на більш відповідальнім становищі, тим більший її громадянський обовязок. Вона не тільки мусить сама виповнювати примірно обовязки звичайного рядовика — громадянина, але ще і подбати, щоб другі, меньш свідомі, які остають немовби під її моральною опікою, той обовязок належно виповнили. І коли-б це були мали на увазі наші впливовійші одиниці по тих всіх місцевостях, де живуть Українці, то не знайшла би була певно потреба продовжування збірки на Фонд. Якщоб кожда місцевість була подумала над тим, що коли вона не зложить своєї пайки, то спричинить тим народню невдачу, упадок духа серед нас самих, а зате піднесе ворогів, — то певно не допустила би була до продовження збірки.

Та на добре діло ще не пізно і направити блуд можна. Тільки трохи завзяття, а справа піде і Фонд збереться. Негайна Допомога не вимагає від Українця в Америці нічого особлившого, а тільки сповнення примітивного громадянського обовязку. Так сповнім же його!

Др. Лука Мишуга.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДЖОРДЖ ВАШИНГТОН

(22-ого лютого 1732 — 22-ого лютого 1923).

Дня 22-ого лютого кождого року Америка святкує роковини уродин „батька свого народу" — того, кого вона називає „першим у війні" (головний отаман повстанчої армії в боротьбі американських кольоній за самостійність), „першим в мирі (президент Установчого Зібрання і перший президент самостійної републики Злучених Держав) і „першим в серцях земляків"; день уродин Джорджа Вашингтона став національним святом Америки ще за його життя і замінив день королівських уродин, який святковано в кольоніяльних часах.

Свої дитячі літа Вашингтон прожив на батьківськім хуторі у Верджинії. До шіснайцятого року ходив до школи. Покинувши школу став за землеміра і вештався якийсь час по краю, поки після смерти брата не осівся на батьківщині в Мавнт Вернон.

Від 1751-ого до 1758-ого року Вашингтон був з верджінськими вояками на війні. В Европі ту війну називають „семилітньою". в Америці „французською та індіянською". Приходилось мандрувати по диких лісах і нетрах, зимувати в пустині, неустано відбиватись від Індіян та Французів. Тільки при кінци війни служив в штабі ґенерала Бредока, якого прислано з Анґлії, щоб вигнав Французів з анґлійських кольоній. Та війна була для Вашинґтона доброю школою военного ремесла та навчила його всякої військової політики: як обходитись з правильним анґлійським військом і з розпущеними ватагами кольоніяльних вояків та з індіянськими ватажками і з усякими провінціяльними політиками. Після війни Вашинґтон оженився і цілих двайцять літ господарив у Верджінії.

В 1774-ім році вислано його з Верджінії як одного з представників до Континентального Конґресу. В слідуючім році його вибрано головним командантом американської повстанчої армії і з того дня його біоґрафія є історією революційної війни та творення національної самостійности. У війні заслуга Вашингтона не тільки в побідах на полі бою, а й у тім, що він вмів армію зорґанізувати, вимуштрувати і вісім літ вдержати в полі.

В 1787-ім році він був делеґатом до Установчого Зібрання, яке вибрало його своїм президентом. В 1789-ім році його одноголосно вибрали президентом Злучених Держав. В 1793-ім році його вибрали другий раз, знов одноголосно, і президентом він був ще чотири роки. Були-б його вибрали ще й третій раз, та Вашингтон відмовився й у вересні 1796-го року оповістив своє „пращальне слово" до народу, яке разом із заявою самостійности та конституцією ще й до сьогодня вважається основною американської національної політики.

І ще в одним змислі називають Вашингтона „батьком свого народу". Власне він був вже „Американець", не „Верджинець", — один з перших Американців в той час, коли почуттє національної єдности було ще дуже слабке й Америка представлялась яко ряд окремих кольоній: Пуритан в Новій Анґлії, Голяндців в Ню Йорку, Шведів в Делевер, Німців у Пенсилвенії, католиків у Меріленд і Ґуґенотів у Савт Кароляйні. У своїх листах Вашингтон раз-у-раз жалується, скільки труду його коштує, щоб викоріннти той провінціялізм та заставити їх всіх думати про себе як про Американців, а не як про джентелменів з Верджинії чи Месечусетс.

ПРЕЗИДЕНТ ПЕТРУШЕВИЧ ПРОТИ ПОЛЬСЬКИХ ПОСЯГАНЬ НА ПРАВА ГАЛИЧИНИ.

ПРЕЗИДІЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ

вносить державно-правне застереженне проти висказів премієра польського правительства в справі державного становища Східної Галичини.

ДО ГОЛОВНИХ АЛІЯНТСЬКИХ ДЕРЖАВ ЯКО ПРАВНИХ СУВЕРЕНІВ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

Премієр польського правительства, п. Сікорський, сказав у своїй промові, виголошеній в польському соймі у Варшаві дня 20. січня с. р., ВІДНОСНО СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ, „що побір до війська в сім краю переведено зовсім нормально; що приклонники так званого уряду Петрушевича, то значить Української Національної Ради Східної Галичини, піднесли клич української незалежности на терені Східної Палопольщі, — та що отсей край, себто Східну Галичину, з Польщею нерозривно злучену віковою працею і кровю цілих поколінь, піддають під впливи східної анархії."

Супроти тої прилюдної заяви премієра польського правительства, яка є незвичайно сміла, та рівночасно незгідна з фактичним і правним станом Східної Галичини, вважає Українська Національна Рада Східної Галичини за вказане внести отсе ДЕРЖАВНО-ПРАВНЕ ЗАСТЕРЕЖЕННЄ:

1) Не є згідне з правдою, мовби польська влада перевела у Східній Галичині побір до війска зовсім „нормально", бо як се виказано в попередніх наших представленнях, то Польща намагалась насильно перевести побір до війска у Східній Галичині, але більша часть населення не піддалась тому актови польського насильства, бо ПОЛЬЩА ЯКО ВІЙСКОВИЙ ОКУПАНТ НЕ МАЄ ПРАВА ДО ПОБОРУ ВІЙСКА У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Проти тих „нормальних" рекрутаційних насильств внесено протести до головних аліянтських держав яко правних суверенів Східної Галичини.

2) Зі сторони приклонників Української Національної Ради Східної Галичини не піднесено ані на терені великої Польщі ані малої Польщі клича української незалежности, але на терені Східної Галичини, КОТРА ДО ПОЛЬЩІ НЕ НАЛЕЖИТЬ, безнастанно підносить значно переважаюча більшість всього населення: клич признання сеї території незалежною державою свобідних народів, по думці рішення Найвисшої Ради з 25. червня, 1919, то значить НА ПІДСТАВІ ПРАВА НАЦІОНАЛЬНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ, наданого побідними аліянтськими державами.

Та було-б се тяжким безправством, якби допущено до того, аби Польща відібрала нам отсе добре набуте право, від котрого не відступає і ніколи не відступить український нарід Галицької Землі.

3) А вжеж прилюдне голошенне такої леґенди, що Східна Галичина від віків і нерозривно злучена з Польщею, передівсім є СУПЕРЕЧНЕ З ІСТОРІЄЮ, бо звісна річ, що Східна Галичина від 1772 до 1918 року нерозлучно належала до австро-угорської монархії, а не до Польщі, бо в тім часі не було польської держави. Відтак воно є СУПЕРЕЧНЕ З НОВИМИ ДЕРЖАВНО-ПРАВНИМИ АКТАМИ, бо від місяця падолиста, 1918, то є від часу розпаду австро-угорської монархії до місяця липня, 1919, належала Східна Галичина до Західно-Української (Галицької) Народної Републики, а вкінці Сан-Жерменським мировим договором зріклась Австрія усіх прав до Східної Галичини на хосен головних аліянтських держав, котрі досі ще не вирішили про державне становище сеї території.

З уваги на сі державно-правні акти являються самовільні виступи Польщі, яко військового окупанта з посяганнями на територію Східної Галичини, ТЯЖКИМ НАРУШЕННЄМ МИРОВИХ ДОГОВОРІВ, ПРАВОСИЛЬНО ЗАКЛЮЧЕНИХ В ПАРИЖІ, САН-ЖЕРМЕНІ, СПА І СЕВРІ, які можуть піддати сей край під впливи східної анархії.

З отсих причин Українська Національна Рада Східної Галичини примушена внести отсе ДЕРЖАВНО-ПРАВНЕ ЗАСТЕРЕЖЕННЄ проти визиваючих висказів премієра польського правительства та просити головні аліянтські держави яко правних суверенів Східної Галичини, щоби поклали конець неправним посяганням Польщі на сей край і в тій цїли правом суверенів ПРИСТУПИЛИ ДО ВИРІШЕННЯ ДЕРЖАВНОГО СТАНОВИЩА СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ, яко незалежної держави свобідних народів.

Відень, 24. січня, 1923.

Др. Евген Петрушевич в. р.
Президент Української Національної Ради. Східної Галичини.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ, ЦЕРКВИ, ТОВАРИСТВА І КОМІТЕТИ ТА ВСЕ СВІДОМЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО!

Фонд Негайної Допомоги вже кінчиться. Доложіть своїх трудів і підпріть громадно ту так важну збірку! Подбайте, щоби в списах жертводавців виднїло Ваше власне імя та імя Вашої громади на відповіднім місці! Списи жертводавців — це списи українських жовнірів в Америці. Коли Ви ще не вписані до лісти українських жовнірів-борців, так впишіться і то зараз, виповняючи ще сьогодня ту картку та висилаючи її враз грішми на адресу:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA,

411 Southern Biulding, Washington, D. C.

П. Т. З отсею карткою посилаю на Ваші руки суму $...............

словами .... долярів, на **Фонд Негайної Допомоги Рідному Краеви.** Гроші ті мають бути вжиті Галицьким Урядом, якого головою є Др. Евген Петрушевич, на боротьбу о визволення Галичини з під ляцького наїзду. Посвідку прошу мені прислати на таку адресу:

....

....

....

АМЕРИКАНЦІ НА УКРАЇНСЬКІЙ ВЕЧЕРІ В „Y. M. C. A." В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

Дня 8-го лютого, вечером, у великій сали в домі Y. M. C. A., Українці гостили Американців на національній українській вечері.

Коло пів до семої, саля була заповнена визначнійшими членами і членкинями ріжних добродійних комітетів з нюджерзького повіту Есекс. Наперед подано гостям вечеру, котрої характер був чисто український: подано чисто українські страви. Зверхній вигляд салі був український. Прибрана саля миможіть уявляла собою дім заможнійшого галицького господаря; великі столи уложені в ряд, наче вінок, застелені білими скатертями — так і здавалось, що сидиш на українському весілю, а запах так і промовляє, що в кухні, близько салі, готовиться український борщ, голубці, печеня, і проче. На стіні два великі портрети прибрані вишиваними рушниками; це українські пророки і співці української волі Кобзар-Шевченко і Мойсей-Франко. Внизу понище портретів столик, а на ньому ріжні картини українських малярів-артистів, а також і кобзар в переводі на англійську мову, зладжений д-ром Гантером в Канаді.

Ґрамофон приґравав українські пісні „української капелі", яка тепер співає в Америці.

Почалась вечера. — Дівчата, наче калина в гаю, маять ріжноманітними кольорами своїх національних строїв, на головах віночки, а поплечах звисають ріжнобарвні бинди; снуються легенько поміж гостями, прислугуючи. Дівчата стають головним предметом розмови поміж гостями. Цю розмову перебиває борщ, який принесли дівчата. Американець, що сидів коло мене зі своєю дружиною — весело промовив:

Український „суп" такий богатий і милий в коліри, як самі Українки; ну, а тепер попробуємо, який смак. — Дуже добрий — обізвалась подруга — тільки ніяк не збагну з чого це зготовлено.

Дівчата принесли голубці. Гості розпочали розмову про голубці, і так кожда страва викликувала нову тему для розмови.

Підчас того веселого настрою оден з поважних гостий встав і тримаючи в руках перевід Кобзара промовив: „тепер послухаєм читання заповіту великого українського поета (в сей момент хтось з присутних звернув увагу присутним на портрет Шевченка). Бесідник подав книжку одному з гостий, який поважним і врочистим тоном відчитав „Заповіт". Усі гості вислухали поезії дуже уважно і було видно, що зробила на них чиамле вражіннє.

Другою точкою програми того вечера був концерт. Зараз по вечері всі гості пішли до великої концертової салі. Ту мали Українці нагоду показатися перед американськими гістьми рідною піснею, музикою, танцями. Тут мали Американці нагоду почути гірку вістку про положенне нашого народу і краю під ворожою окупацією.

Першу точку виконала молоденька Олюся Тимкевичівна з Пасейк, якій безперечно всміхається доля артистки-співачки. Сольо її вийшло прегарно і певно, що гості винесли гарне вражіннє про нашу молоденьку співачку. На пяні приґравала також молоденька і всім добре знана в Нюарку пяністка, панна Руда.

Потім слідував дует обох сестер Тимкевичівних, який виконали дуже славно.

Другу точку виконав славний український співак, М. Зазуляк з Ню Йорку. Йому акомпаніювала на пяні широко знана українська пяністка з Бруклина, панна Бемко.

Про п. Зазуляка і його талант майже всі знають і любуються його чудовим голосом. Він прямо чарував нас, а і Американців.

Опісля п. Ревюк, редактор „Свободи", вияснив Американцям становище українського народу в минулому і під теперішню пору. Він закінчив свою промову словами, що Українці не можуть стати американськими горожанами в повнім значінню того слова доти, доки Україна не буде вільною державою. Не можемо забути за наш народ, який простягає до нас руки о поміч, який переживає страшне лихоліття під страшним наїздом ріжних ворогів. Тому Америка повинна подбати, щоби українське питанне було чим скорше вирішене. Тільки цілковита свобода для України, тільки независима українська держава може стати тим заборолом, яке не допустить до поновлення страшної різні в Европі, в яку обставини можуть примусити і Америку вмішатися.

Четверта точка була виконана всім добре знаною артисткою, панею Шустакевич з Нюарку. Її мило-звучні соля збогатили і додали життя цілому концертови.

На закінченне відтанцьовано український балет, зложений з хлопців і дівчат, під проводом д. Шустакевича. До танцю приґравали: славний скрипак і діріґент орхестри тов. Укр. Молодіжи в Нюарку і пяністка п-на Бемко. Танцюристи були гарно прибрані в національні строї.

Ця точка подобалась гостям не менче попередних; особливо коли гуляли лавою тоді вибухли грімкі оплески і цю точку мусіли повторити.

На цім вечер закінчено. Гості розходились в добрім гуморі і настрою.

При сій нагоді зверну увагу, що такі виступи мають для нас Українців чимале значінне.

Американці, які прибули на український вечерок, є люди, які беруть живу участь в ріжних добродійних товариствах та орґанізаціях. Цей елемент є найблищий нам, бо він цікавиться рухом серед усіх народностий Америки. Тому нам треба з ними більше зноситись, а спосіб до сего є найкращий такий, як був на сій вечері. Даймо їм нагоду пізнати нас блище хай вони побачать наше життя-буття, а тоді вони заговорять голоснійше про нас і наші національні змагання.

Наша поведінка, наші звичаї вкажуть виразно, що ми культурний старий народ. А наша музика і пісня це одні з найперших у світі. В той спосіб ми зможемо скоро прихилити симпатію цілої Америки до нас. Не забуваймо, що Злучені Держави це найповажнійша сила у світі. Опінія Американців має великанську вагу. Зуміймож ту опінію прихилити для себе і для справи визволення рідного краю.

Іван Ковалевич.

ЕПИСКОП БУДКА У ПАПИ РИМСЬКОГО

Український грецько-католицький епископ Никита Будка, котрий виїхав з митрополитом Шептицьким до Европи, був дня 31. грудня, 1922, на послуханню у папи римського Пія XI в Риму.

Про сю авдієнцію пише він до газети „Канадійський Українець":

Рим, 1. січня, 1923.

„Вчера, 31. грудня, в неділю рано о годині 10-тій був я на авдієнції у Святійшого Отця. Вечером в переддни повідомили мене, і скорше, чим я сподівався, дістав я послуханне. Св. Отець дуже мені пригадував бл. п. Пія X. з перед 10-ти літ. Дуже до нього подібний, лише трохи вищий.

„Ця перша моя авдієнція була більше інформаційна. Дістану еще другу, як скінчу усе з Конґреґацією для Східних. Але там оба найвищі достойники слабі, отже ще треба зачекати.

„Св. Отець дуже симпатичний, еднаючий собі кождого, живо інтересується кождою предложеною справою, що хвилька перериває, повтаряє важне або жадає пояснення. За заяву льояльности і підчинення зложену від всіх сердечно подякував. Протягом 35 мінут предложив я всі мої справи, справу американського Епископа, та Галичини. До всіх тих справ Св. Отець поставився дуже прихильно і обіцяв по предложенню справи з Конґреґації через Кардинала дати мені другу авдієнцію.

„Жалував дуже, що Ексцеленція Митрополит хорує, й висловив надію, що скоро повитає його у себе на спеціяльнім послуханню. Про долю Галичини св. Отець є добре поінформований. Мої арґументи за американським епископом сильно поділали на св. Отця, дав це пізнати. Це і усе проче пійде під розвагу Конґреґації, де мій звіт з тими самими справами підпертий арґументами студіюють.

„Мило мені було, коли Св. Отець спитав про мою маму і де мешкає. А коли я сказав, що коло Тернополя, то Св. Отець сказав: „А, я знаю, де Тернопіль."

„Моє здоровля поправляється з кождим днем. З. п. Бандрівським, представником Галицького Правління в Римі часто обговорюємо галицькі трудности.

„Перебуваю в Українській Колеґії, у рідній, милій атмосфері. Думкою я все при Вас

„Най Бог Вас благословить всіх.

† **Никита** епископ."

ВАЖНЕ ДЛЯ НЮ ЙОРКУ

Хтоби знав де є велика **ЛЕНТА,** вишита з заповітом Т. Шевченка, котра була уживана на першім соймі для удекоровання салі, проситься донести до **Жіночої Громади на адресу: 42 E. 7th St., New York, N. Y.**

ОСТОРОГА ПЕРЕД ІНФЛЮЕНЦОЮ

(U. S. Public Health Service)

Вже від кількох тижнів можна було завважити, що мало не всюди по Америці богато людей слабує від інфлюенци і запалення легких. В деяких сторонах слабість поширилася до того, що можна вже говорити про епідемію інфлюенци, хоч на загал виступає вона в доволі лагідній формі. На протязі одного тижня, від 28-го січня до 3-го лютого, начислено в двайцять-чотирох стейтах 17,593 випадків інфлюенци, значить богато більше як в тім самім тижни 1921-го або 1922-го року. Та в 1920-ім році, коли кинулася справжня пошесть інфлюенци, в тих самих стейтах траплялося на тиждень більш як 170,000 випадків занедужання.

Інфлюенца або ґрип є остра і дуже заразлива слабість. Звичайно починається так як всяка „простуда" та зрештою може почастися й инакше і її перші прояви бувають ріжні в ріжних людий. Звичайні признаки інфлюенци се біль в голові, очах, руках і ногах, мороженнє, біль горла, кашель і загальна утома. Бувають і симптоми жолудкові: нудота, відриганне і корчі. Горячка (температура) є в кождім випадку інфлюенци; може бути більша або менша, залежно від того, чи слабість взагалі тяжка чи легша. Горячка звичайно тримається скільки день. Коли по кількох днях не вступиться так звичайно се знак, що слабість комплікується бронхітом або запаленнєм легких, які дуже часто приходять разом з інфлюенцою або після неї.

Одначе справжною інфлюенцою не є всяка слабість, яку так називають. Від великих епідемій 1918-го і 1919 року те слово стало дуже популярне і його уживають в дуже загальнім значінню. Інфлюенцою часто називають звичайну простуду, катар, острий бронхіт та инші подрібні слабости. Та на жаль відношеннє поміж тими слаботями і справжною інфлюенцою ще й доси медициною точно не установлене.

Дуже можливо, що ті зародки хороби, які спричиняють хоробу інфлюенци, виводять в носі і в горлі зараженої людини і звідтам попадають в ніс та горло здоровим. Также дуже можлвио, що зараза передається прямо чи посередно „з уст до уст" і „з руки в руки", коли здорова людина зіткнеться з хорою. Скільки доси відомо, харчі, молоко та вода не передають зарази, але можна заразитись інфлюенцою від тої посуди, з якої їла чи коло котрої поралась хора людина.

Від інфлюенци можуть слабувати однаково старі й молоді, мущини і женщини, люде сильні і слабі, бідні і богаті, всі кляси і всі раси. Навіть особиста гиґієна, чистота, то-що не дає охорони. Хороба поширюється дуже раптово саме тому, що вона дуже заразлива, дуже заразлива, дуже скоро розвивається і звичайні гиґієнічні охоронні засоби не помагають. На жаль, захорівший інфлюенцою пацієнт не кладеться сейчас до ліжка, але стрічається і пристає з здоровими. Се і для його зле і для здорових, між котрими хороба незвичайно бистро поширюється.

На всякий случай, з огляду на поширену епідемію інфлюенци, публика повинна мати на увазі слідуюче:

1. Без конечної потреби не йдіть туди, де богато людий в купі і в тиску. Краще встати рано годину раньше і йти до роботи як їхати в переповненім ваґоні.

2. Скільки можливо перебувайте на відкритім воздусі і на сонци.

3. Віддихайте свіжим воздухом. Дихайте через ніс. Не пересиджуйте в непровітренім комнаті. Відмикайте вікна в майстерні і в хаті. Краще, як в комнаті трохи за холодно, як малоб бути за горяче.

4. Ідучи спати добре накрийтеся. Уважайте, щоб не замочити ніг і щоб не перемерзнути.

5. Оминайте тих людий, що пчихають або кашлають, і не приступайте близько до нікого коли ви сами пчихаєте або кашлаєте. Таким способом охороните себе і охоронити других.

6. Мийте руки кождий раз перед їдою і не пхайте пальців в рот і в уста. Не здоровкайтеся рукою, коли тільки без того можна обійтись.

7. Не уживайте рушників, ложок, ножів, клянок та ніякої посуди, якої уживала вже друга людина, наперед всего добре не вимивши і не вичистивши. Не їжте в ресторанах, в котрих коло посуди чисто не ходять.

8. Не бувайте в тих мешканях, де хто нездужає інфлюенцою.

9. Взагалі уважайте на своє здоровлє, часто мийтеся і купайтеся, пийте богато води, їжте чисто і здорову їжу, спіть щонайменше сім годин на день.

Як вище сказано, інфлюенца з початку може нічим не відрізнятися від звичайної простуди. Може почастися з горячки, болю голови, болю в мускулах або мороження. Але в кождім випадку, коли єсть підозрінне, що хтось заслаб інфлюенцією, недужий повинен положитися в ліжко і негайно закликати доброго лікара. Вікна в комнаті треба тримати відчинені, так щоб все було досить свіжого воздуху. Хорий повинен тепло накритися, пити богато води, та їсти мало і легку їжу. Коли кашлає, пчихає або плює, закривати уста та ніс куском паперу або шматиною, яку потім треба спалити. Хорий повинен весь час лежати в ліжку, що найменше ще два дни після того як вже почувається зовсім здоровий. Чи се інфлюенца чи звичайна простуда, лежати в ліжку є найліпший лік і охорона від можливого запалення легких.

ДОРОЖНЕЧА В КИЇВІ

В перших числах січня 1923 р. в Києві знову піднеслися ціни на харчові продукти. Тепер фунт житнього хліба коштує в Києві 450.000 рублів, ціни йдуть в гору далі

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ.

ПЛАСТУН.

Оповідання з життя запорожських збігців.

(14)

— Отже зробім так: Ваш скарб і тих пять козаків зі Скарбового, зараз привезете сюди. Скарб умістите в башті. Ще сеї ночи Бобренко верне з кораблем до Очакова. Назад приїде сюди аж за пять днів. Може також привезе які нові вісти. Ми, також сеї ночи пустимося з пятнацяти козаками по московський запас. Тут лишиться пять козаків. Хоч би хто наскочив на остров, але се не імовірне, можуть в башті боронитися аж до нашого повороту.

— Маєте на всьо мою згоду. Зараз іду давати прикази.

Коли смерклося, бочка наповнена сріблом, вже була в башті. Бобренко відплив, пятнацять козаків стояло готових до походу. Лишилося пять козаків, під командою козака Чверди. Окрім них, на острові лишилися Ганна, дві козачки і Мулик. Коли отаман спитав Мулика, чи не має охоти придбати собі слави своєю участю в поході, він відповів, що рада би душа до раю, але полковник заборонив йому втиркатися у військові справи.

Зараз по вечери Голима і Аслан, кождий в своїй гадці і кождий в иншу сторону, пустилися на провід. В хатчині отамана лишилися тільки він і Ганна. Горбей вдивлявся в доньку. Ще ніколи не видалася йому такою гарною, як тепер.

— Ти цілком така, як була твоя мама в твоїм віці, — промовив. — І очи такіські. Лише може не дивилися так весело як твої.

— І мої померкнуть, ніколи не будуть сміятися, як з сего походу вернете калікою, або й цілком не вернете. Чи не ліпше було скористати з того, що тут був корабель? Або тепер, коли вже відїхав ждати тут терпеливо на його поворот і перенестися в безпечнійше місце?

— Годі! Я вже сказав слово, отже не відкличу. Мені тепер моторошно стало. Але то мабуть тому, бо ти тут. Як би тебе тут не було, або як би ти була обезпечена, то я не турбувавсь би. Мені було би лекше на серцю, як би був ще в Катирлезі віддав тебе.

— Віддав?... Та за кого?

— Ти знаєш його. Ти могла би дістати молодшого, жвавійшого, гарнійшого і ліпше одітого. Але вірнійшого серця і шляхотнійшої душі не знайдеш у жадного.

— У жадного?

— Я не знаю жадного. І ти мусиш признати, що тими чеснотами мало хто рівня Голимі.

— Чи я конче мушу вийти замуж? Хтож тоді буде коло вас ходити, тату? Чи не на те я зробила таку далеку і небезпечну дорогу з Молдавщини аж сюди?

— Твоя гадка не зла. Але мені бачиться, що любити власного чоловіка і коло него ходити було би ще ліпше.

— Але я ще не маю його.

— То возьми, як найскорше. Я не буду вічно жити. Як не візьме мене куля, то й так попращаюся незабаром з сим світом. Тобі потрібний муж. Потрібнійший, ніж мені твоя поміч.

— Чи ви, тату, справді думаєте, що Голима для мене? Ще моєї мами не було на світі, коли він вродився.

— Пусте! Він здоровий вродився, жив умірковано і здорово. Не треба рахувати років, лише дивитися, яке тіло. То кремезний, здоровий дуб. Назви мені такого, котрий мігби бути тобі опікуном ліпшим, ніж Голима.

Ганна не могла назвати нікого, бо окрім Мулика, нікто не сказав їй виразно, що оженивсь би з нею.

— Такого не знаю.

— Отже бачиш. Не знаєш такого і не будеш знати. Я, як верну щасливо з походу, виправлю бекету до Катирлеза. Повезе Бобренко. Я і Голима лишаємося тут. Не на сім острові, але недалеко звідси. Голима проведе нас до нашого брата Антона... Лиш коби з походу вернути! Мені страшно було би вмирати, знаючи, що ти не обезпечена... Лячно іти у бій, коли серце давить свідомість, що лишаєся доньку безборонну.

— Я зробила би всьо, що в моїх силах, щоби з вашого серця зняти сей тягар.

— Зроби! Але я тим не хочу тебе знасилувати.

— Тату, говоріть яснійше! — сказала дріжачим голосом. — Ваша воля, щоби я вийшла за Голиму?

— Як би ти прирекла вийти за него, то я щасливо вмирав би. Але я не хочу нікого накидати тобі. Не хочу, щоби ти, послухавши мене, колись коялася. Ходи, поцілуй мене і лягай спати. Може й я хвилинку, заки вернуть Голима і Аслан, продрімаюся.

Поцілувала його і сіла на своїм ліжку. Коли би був наставав на своїм, то мабуть була би рішучо оперлася. Його доброта розоружувала її. Тепер вона лиш думала про те, що батько іде в небезпечний похід і, замість промишляти, як побороти, або як обійти всякі воєнні небезпеки, турбуєся долею необезпеченої доньки.

— Тату! Спите?

— Годі!

— То правда, що Бог благословить послушну дитину?

— Святе письмо каже так.

— За кого скажете, за того вийду.

— Ні, Ганно! Ти сама вибери.

— Не маю вибору, бо лише два зголосилися до мене: Мулик і Голима. Ви скажіть, котрого з тих двох взяти.

— А ти котрого воліла би?

— Мулика не хочу... Хиба би на ваш приказ.

— І я не хочу його.

— То лишаєся один Голима.

— Ти знаєш, що я про него думаю. Лиш один він, чесний і шляхотний Голима зробить тебе щасливою.

— Добре. Але ані я сама не хочу йому напихатися, ані ви не згадуйте йому нічо про мене. Як сам прийде до мене і спитає, чи хочу бути його жінкою; як я йому скажу все те, що чесна дівчина повинна сказати чоловікови, котрий хоче взяти її, і як що тоді він хоче мене мати своєю жінкою, то вийду за него.

— Нехай Бог благословить тебе, Ганно, Ти добра дитина. Тепер вже можу спокійно вмирати. Поцілуй мене.

Ганна кинулася батькови на груди і захлипала як дитина. Батько встав, відвів її до її ліжка і поцілував в чоло. Кинувся на свою постіль і за хвилинку захропів.

— Покріпний був сон, — сказав Горбей, коли по годині схопився, бо до хати увійшли Голима і Аслан. — В похід?

— Вже всьо готове, — сказав Аслан. — Можемо рушати.

Коли відійшли, прийшла одна козачка і лягла на постели Горбея. Ганна довго не могла заснути. Аж десь над раном сон одолів її. Пробудилася в само полудне і вийшла з хати. На середині полянки козаки варили обід. Під курінем на лавці сидів Мулик. Побачивши її встав. Неначе надумувався, чи йти до неї. Вона помітила се. Не маючи великої охоти балакати з ним, пустилася живійше вперед і щезла в корчах. Щоби там не знайшов її, завернула в бік і обережно, щоби нелишати тропи, зайшла аж до затоку, де звичайно стояли човна бекети. Тепер був лише один, бо решту взяв її батько.

Посиділа там хвилю на лежачій колоді і вже хотіла вертати, коли вітки, що звисали над водою, розступилися і проміж них до затону всунулася душегубка. Ганна хотіла крикнути, але жах неначе стис її горло. В душегубці сиділа мати Кутлумамета. Татарка поклала палець на устах. Се був для Ганни знак, щоби мовчала.

— Як боїшся мене, то я не піду до тебе. Сидячи тут, в душегубці, розмовлю з тобою. Не пожалуєш, як вислухаєш мене.

(Дальше буде).

КІЛЬКО ЗЛОЖИЛИ ПООДИНОКІ ОСОБИ НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ РІДНОМУ КРАЄВИ.

(Передпослідний спис).
(Докінчення).

98) З Денбурі, Конн., від Бр. св. о. Николая, від. 381 У. Н. Союза з коляди, переслав п. М. Маркевич 13.15
Зложили: по 1.00: Йос. Вовк, М. Маркевич, Д. Іванушка, Ю. Плішка, І. Блават, І. Іванчук, С. Феш, С. Сверюк, А. Безушка, П. Наконечний, С. Резнік; по 50 ц.: О. Хванда, Г. Місішко, Г. Гривняк; з минувшого року з коляди лишилося 65 цнт.
99) З Ню Йорк Сіти, Дмитро Мамчій 10.00
100) З Шенандоа, Па., Петро Онисик 5.00
101) З Піорія, Ілл., Атаназій Куш 5.00
102) З Дукейн, Па. 2.00
Зложили: Анна Дмитрищак 1.00; Ольга і Геновефа Дмитрищак по 50 цнт.
103) З Вест Пулман, Ілл., від Українського Народного Клюбу переслав п. І. Гаврищків 10.00
104) З Елізабет, Н. Дж., від Емануїла Фарбера, переслав п. К. Пілат 10.00
105) З Ворізвил, Н. Й., Іван Стасяк 2.00
106) З Асторія, Н. Й., від бр. св. о. Николая, від. 5 У. Н. С. з коляди, переслав п. Климишин 14.00
107) З Ню Йорк, Н. Й. П. Сокальчук 5.00
108) З Норт Тонованда, Н. Й., збірку переслав п. І. Богдан . . . 20.00
Зложили: З коляди 10.00; Бр. св. Арх. Михаїла, від. 115 Провидіння Сі . Керницький по 5.00
109) З Джерзи Сіти, Н. Дж., від Василя Матвіяса переслав п. А. Онисик 5.00
110) З Іст Шікаго, Інд., о. В. Меренків 3.00
111) З Джемейка, Н. Й., збірку з коляди заходом Бр. св. Юрія, переслав п. Я. Притика . . 61.00
Зложили: Йосиф Чечель 5.00; по 2.00: Яков Притика, Іван Нариляк, Теодор Миць, Івась Кіценюк, Ілько Іванців, Дмитро Шуст; по 1.00: Лукаш Ковальчук, А. Волос, Василь Воробець, Михайло Воробець, Михайло Набайда, Андрій Грабар, Стефан Турчин, Т. Возьний, Василь Левка, Анна Денега Лиса, Ів. Атаманів, Микита Лесів, Тимко Фуртас, Онисим Александрович, Николай Поштаняк, Мик. Ордусик, Теодор Федушка, Андр. Іваненко, Кирило Боняк, Петро Петришин, Стах Іванців, Андр. Ставничій, Іван Комак, Теодор Варворчин, Петро Гліпта, Теодор Сташків, Григорий Сташків, Анна Шемгерка, Микита Климович, Теодор Білоус, Петро Білоус, В. Дмитрів, Іван Микитин, Френк Петровський, Д. Дмитришин, Івась Лисий, І. Іващишин, Михаїл Остап, Йосиф Киценюк, Йосиф Кужда, Семен Капичук; по 50 цнт.: Юрко Воляр, Сень Бойко, Т. Чопик, А. Савка, Василь Воргуль, Христина Денега.
112) З Йонгставн, О., Семен Гела 5.00
113) З Вендергріфт, Па., Онуфрій Курочка 5.00
114) З Сликвил, Па., переслав п. Ф. Ясновський 10.00
Зложили: Василь Кафарич і Василь Мацко по 5.00.
115) З Лакавана, Н. Й., Филип Строгуш 10.00
116) З Скрентон, Па., збірку та коляду від комітету „Обеднання", переслав п. В. Гришка 100.00
Зложили: Тов. „Боян" 15.00; з панахиди 15.00; о. Мирон Залітач 10.00; з коляди 8.50; Вол. Яремко і Николай Боянович по 5.00; по 2.00: Михайло Камінський, Василь Гришко, Кіндрат Микитин, Василь Загарчук; по 1.00: Андрій Чомко, Олекса Кустра, Теодор Лялька, Тимко Назар, Николай Машляк, Петро Галушка, Тимко Николишак, Михайло Фединський, Федір Микитин, Йосиф Коротаж, Петро Лочич, Михайло Яремкевич, Вас. Тарас, Теодор Писар, Ант. Грибик, Федько Меліш, Гриць Савкулич, Іван Курило, Іван Возьний, С. Калакука, Настя Голембйовська, Михайло Шиманський, Іван Сінгалевич, Филип Демкович, Николай Шаятур, Михайло Яремко, Йосиф Федорович, Симеон Пелех, Михайло Коцюбка, Луць Когут, Михайло Малик, Михайло Баковський, Михайло Демкович (найстар.); Ілько Булик 50 цнт.
117) З Нентікок, Па., о. Нестор Дмитрів 10.00
118) З Миніаполис, Минн., Николай Смотюк 5.00
119) З Палмер, Масс., Іван Лешин 10.00
120) З Елзворт, Па., Олекса Мороз 5.00
121) З Вудгейвен, Н. Й., Станіслав Кишенюк 5.00
122) З Ню Йорку, Н. Й., збірку від Ліги Горожан, переслав п. Петро Сокальчук 15.00
Зложили: М. А. Боднар, Панько Буджиган і Николай Петрівський по 5.00.
123) З Детройт, Миш., збірку з коляди від Тов. Запорожська Січ, від. 75 У. Н. Союза, переслав п. Гр. Маланяк 10.00
124) З Джерзи Сіті, Н. Дж., Йосиф Крайник 2.00
125) З Йонкерс, Н. Й., з панахиди в церкві св. Арх. Михаїла, переслав о. В. Сполітакевич 29.25
126) З Пасейфілд, Н. Дж., В. Костецький 10.00
127) З Рерітен, Н. Дж., збірку переслав п. Іван Бригіда 15.00
128) З Ленсінг, Миш., Григорий Кудрик 5.00
129) З Шікаго, Ілл. збірку переслав п. Іван Шкварок 9.00
Зложили: Іван і Параска Шкварок, Ілько і Анна Дидуляк і Віцкін Параска Вовчук по 2.00; по 1.00: Олекса Вовчук, Стеф. Сподарик, Іван Камненський.
130) З Бруклин, Н. Й., Назар Гайдамах 10.00
131) З Ню Александрія, Па., збірку переслав п. А. Філовяк . . 5.36
132) З Сенд Крік, Монт., Іван Прокопчук 7.00
133) З Бофало, Н. Й. 4.00
Зложили: Олекса Гадз і Йос. Сохан по 2.00.
134) З Бремонд, Тексас, переслав збірку п. Е. Турляк 5.00
Зложили: Евстахій Турляк і Іван Турляк по 2.00; Мих. Турляк 1.00.
135) З Ню Йорк Сіті, Н. Н. 10.00
136) З Мікіс Ракс, Па., від Місцевого Запомогового Комітету переслав п. Андр. Гальчак 90.00
137) З Тейлор, Па., Олекса Босович 5.00
138) З Клівленд, О., від Укр. Співацько-Драмат. Товариства „Боян", переслав п. М. Гуль . . 60.00
139) З Нентикок, Па., переслав о. Нестор Дмитрів 22.30
Зложили: З панахиди в Геповер 16.30; з панахиди в Нентикок 6.00.
140) З Такома, Вош., Семен Рашковецький 5.00
141) З Лител Фолс, Н. Й., від Бр. св. Арх. Михаїла, переслав п. Никола Микитюк 25.00
142) З Кент, Па., від. Бр. св. Петра і Павла, від. 37 „Народної Помочи", з коляди переслав п. Теодор Федорук 16.50
143) З Стейпелтон, Н. Й. 20.00
Зложили: Іван Геба і Василь Стичак по 10.00.
144) З Барнаборо, Па., о. Иоан П. Волощук 30.00
145) З Бруклин, Н. Й., Евстахій Озарків 5.00
146) З Клівленд, Лейквуд, О., збірку переслав о. Ф. Тарнавський 21.00
Зложили по 1.00: Юрій Василь, Теодор Кулин, Йос. Дукач, Федор Сорочак, Михаїл Габрівський, Василь Ольщанщький, Ілько Капрадь, Олекса Назаревич, Іван Зенінць, Іван Сетляк, Андрій Троцько, Гр. Словінський, Вольтер Сич, Ів. Павлишин, Константин Зборовський, Антін Дмитрів, Ник. Волошин, Волтер Кочинський, Фр. Мідзо, Іван Собота, Ант. Бучик.
147) З Н. С. Питсбург, Па., збірку яку заколядували члени Ліги Горожан, переслав о. Іван Жук 50.00
148) З Джерзи Сіти, Н. Дж., переслав п. М. Турчинський . . 30.50
Зложили: Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270 У. Н. Союза 25.00; збірка від членів братства на мітингу 5.50.
149) З Асторія, Н. Й. 2.00
Зложили: Антін Івасів і Василь Федорів по 1.00.
150) Голден, В. Ва., Дмитро Степований 5.00
151) З Питсфілд, Масс., від тов. ім. М. Грушевського, переслав п. Ілько Яремій 15.00
152) З Филипсбург, Н. Дж., Мирон Федорчак 5.00
153) З Ню Кесел, Па., Осип Мельник 2.00
154) З Нюарк, Н. Дж., Андрій Дідилівський 5.00

РАЗОМ ДО 3. ЛЮТОДО 1923 Р.
$20.000.67

КУРС УКРАЇНСЬКИХ СЕСТЕР МИЛОСЕРДЯ (NURSES)

„Укр. Червоний Хрест" в Америці зачав свою діяльність від основання курсу Укр. Сестер Милосердя (норсок). **Сей курс буде тревати 8 місяці, а пічнеться 25. лютого с. р.** Викладати будуть: д-р Іван Сміт, д-р Мусій Кадець і д-р Кирило Білик, по українськи; а два лікарі з американського Червоного Хреста по англійськи. Крім устних викладів будуть практичні лекції в шпитали при хорих.

Вписуватись можуть жінки і дівчата в віці від 18-го до 40-го скінченого року життя, здорові та письменні (по українськи або по англійськи). Вписи зачались в понеділок 12. лютого с. р. та будуть тревати до 25. лютого с. р., кождого дня від години 8. до 10. вечером в домі під ч. 30 Іст 7-ма вулиця на І. поверсі.

Вступна нарада слухачок з лікарями відбудеться 25. лютого о годині 8-ій вечером в тім самім льокали.

Ціль курсу є двояка:

1) Помогти терплячим людям, хорим, калікам — а особливо нашим браттям і сестрам в старім краю через виховання Сестер Милосердя, що несли би поміч в разі потреби;

2) Дати хліб у руки на всякий випадок самим таки норскам. Норска всюди потрібна і в кождім краю має хліб в руках. Ні одна жінка чи дівчина не може знати, чи знання норски не стане її коли в пригоді.

Тому користайте з нагоди і вписуйтесь громадно на сей курс, — а поможете і страждаючим і так само собі.
44,46

ЩО „УКР. ЖІНОЧА ГРОМАДА" ЗАКОЛЯДУВАЛА В НЮ ЙОРКУ?

300 долярів! Як на це дуже то численне товариство, то треба сказати, що досить. Колядували: пп. Куликова, Михальчукова, Скубова, Е. Шутаківна, Татаринська, Сивець, Дідоха, Петрівська, Гаврис, обі Дембицькі і Возняківна.

Заколядовані гроші розділено в той спосіб, що 200 долярів призначено на „Дім Укр. Інвалідів" у Львові, по 25 долярів на інтернованих в таборах Щепюрно і Каліш (на руки д-ки Сушкової і генер. Удовиченка), 20 долярів інвалідови без обох ніг Вас. Васьковому в Шибалині К. Бережан на закупно кравецької машини — разом $270. Решта остає ще в касі до дальшого розділу.

„Укр. Жіноча Громада" дякує жертводавцям за сю коляду на найбільш нещасних — та просить і на дальше не забувати тих, котрі, борючись за волю України, стратили здоровля і здібність до зарібку. Вони офірували своє життє і дали своє здоровлю. Відплатім їм бодай долярами.

ЗВІТ З КОЛЯДИ „УКР. ЖІНОЧОЇ ГРОМАДИ" В НЮ ЙОРКУ.

Н. Н. 7.40; Д. Стажинський 7.00; Д. Мамчій 6.50; І. Демчук, В. Закалюжний, Ю. Гарнилос, о. Підгорецький, Ю. Солоський, Ф. Кивилюк, П. Хлистун, П. Посталоський, Я. Кривошта і П. Муращук по 5.00; Н. Франчук і Н. Лахович по 4.00; М. Дідоха 3.40; Пекушло 3.10; А. Кулик, І. Балич, А. Белечак, С. Горбатюк, М. Возняк, В. Сидор, Н. Ковальчук, І. Петрівська, М. Скубова і Ю. Драган, по 3.00; С. Ярчак, Т. Дідоха, Т. Михальчук, Т. Когут, Д. Ішак, Е. Кузерська, І. Жодла, І. Палазій, М. Лемчук, І. Головчак, К. Мартинець, І. Римар, С. Римар, Вол. Книгиницький, Н. Н., П. Стасюк, І. Добрянський, П. Кобельський, М. Марусів, Д. Швець, М. Жуковський, Т. Милещук, Н. Петрів, С. Дідич, П. Вдович, Т. Микулін, Е. Шутаківна, М. Татаринська і Анна Сивець по 2.00; В. Ступницький 1.50; Т. Бета, П. Гаврис, А. Бреголь, П. Березовський, Д. Ходаровський, М. Граничкова, К. Зілінський, О. Чернявська, К. Лемик, В. Дмитрів, І. Хархан, П. Висак, Г. Дідоха, Н. Малиш, Я. Росиль, Ю. Барановський, М. Луцик, Антоцік, Н. Кухар, Н. Калінов, П. Залоба, А. Кухар, С. Дембіцький, Д. Михальчук, М. Лободзін, А. Янсонк, Н. Лободзін, Д. Липка, Н. Михальчук, Д. Гаврилюк, П. Гафман, М. Галок, А. Сивак, М. Дай, К. Боднявська, Д. Федун, П. Фурик, П. Таблицький, Д. Баран, В. Кравецький, Н. Залинський, Г. Баран, М. Каришин, Н. Герман, І. Грищишин, Д. Захарчук, Ф. Скубе, Д. Гег, М. Слободзян, А. Федоровський, М. Кузюба, В. Керелюк, Д. Гленда, В. Кухарський, В. Ярема, О. Лисяк, М. Сурмач, В. Цісик, Т. Безкоровайний, О. Одинський, В. Лазута, Е. Різник, Ф. Шишка, Н. Угорчак, І. Базар, С. Швець, В. Манджук, А. Бурий, В. Карпович, Ю. Гоманюк, Н. Шеменська, М. Рудик, Ц. Кравченко, М. Набожинська, С. Кальмашицька, А. Лоевич, М. Лоскович, І. Семко, В. Скутовська, І. Гелета, А. Гула, І. Іваник, І. Дулеба, К. Онюська, Д. Гаяк, І. Пелех, А. Місейко, С. Гітель, К. Зуб, В. Вовна, В. Кисіль, І. Меркун, В. Стек, І. Гладун, М. Гуменюк, В. Молик, І. Нарсийка, М. Маєвський, І. Гнатович, С. Когут, Я. Парій, Н. Козулькевич, П. Масіцький, П. Яремчук, М. Гаврилко, П. Ярема, П. Лозецька, А. Гречак, О. Климчак, Ц. Чернівська, П. Садлек, А. Кисіль, П. Пеліх, Г. Дерих, П. Лемко, П. Дембіцька, П. Берхій, К. Н. Н., П. Абрагавська, М. Щепаніська, Безталанний, І. Дзюбалий, М. Коритко, Г. Карамаз і Ю. Мурищук по 1.00.

Разом заколядовано $300.00.

ЗВІТ З КОЛЯДИ

„Ліги амер горожан укр. роду" в Ню Йорку на „Рідну Школу" в Галичині.

З нагоди Різдвяних Свят нюйорська „Ліга америк. Горожан укр Роду" розіслало по Ню Йорку партії своїх колядників на „Рідну Школу", котрі заколядували, як слідує:

1) **Степан Гиса** заколядував 30.75
На се зложили: Три сестрі Кушнірівні, Параня Піцулко по 5.00; Микита Гереч 2.00; Іван Слободян, Лука Чмир, Музичний Стор Гуменюка, Катерина Кучер, Вол. Ярема, Юлія Шевчук, Іван Приймак, Василь Павлюк, Дмитро Старостак, Альберт Ковальський по 1.00; Фелікс Гурський, Теод. Лабай, В. Винницький Луга, Григ. Макогін, Н. Н., Дорош, Н. Н., Юрій Цихурам, Вас. Котурдаш, Вас. Дидина, Анна Гула по 50 цнт.; Брусак, Олекса Патер, Н. Н., Ів. Берховий, Ілько Слюсарик, Ів. Доцик, М. Стрихач, М. Горовська, Козіцький по 25 цнт.

2) **Іван Дусановський** (разом з Павлом Вареницею і Гриньком Бербецем) заколядував . . 89.30
На що зложили: П. Скиба, С. Карпишин, Іван Редчук, П. Задорецький Н. Н. в хаті Задорецького, І. Гелетій по 2.00; А. Гітель 1.50; Я. Гавриляк, А. Савка, П. Вальорний, Н. Шусі, П. Дякович, І. Адамчук, І. Корблях, В. Антошків, В. Павлик, С. Горбатюк, І. Набожинський, Д. Костів, І. Карпець, М. Возняк, Д. Польний, І. Лужецький, І. Семків, А. Фіявка, І. Качун, В. Слабіцький, Н. Волосянський, С. Футорський, А. Савула, І. Семків, Т. Гнат, Павло Боднар, Т. Довбак, В. Кідриновський, М. Барановський, В. Луцьків, М. Павлишин, А. Ольховий, П. Задорожний, С. Крил, М. Васильків; Д. Гричух, Д. Завада, Д. Пиріг, Т. Збоїнський, Я. Збоїнський, В. Голубович, М. Голубович, М. Карпишин, Я. Мандзій, В. Кіналь, Костецька, І. Стецько, М. Соловський, І. Соловський, И. Соловський, А. Чайка, Д. Голдун, М. Жуковський, В. Салик, М. Гуменюк, Д. Лемко, М. Євуш, В. Филипчук, С. Щур, К. Лемко, В. Королюк, Вас. Гриканич, Вас. Шульга по 1.00; С. Чуйко 75 цнт.; М. Бунда 65 цнт.; М. Когут, П. Гладкий, М. Маличівський, П. Шарко, І. Кур, І. Штогрин, Ф. Никольк, П. Никольк, М. Хома, І. Лозинський, І. Брилінський, П. Гнатусько, І. Павлишин, І. Тух, С. Орнарка, І. Сахар, П. Макар, Я. Гоньчак, М. Щарик, А. Скуба, Ф. Долішній, И. Сидор по 50 цнт.; М. Яремків 15 цнт.; В. Підгаєцький 25 цнт.

3) **Гринько Подяк** заколядував 15.85
На що зложили: Ал. Борача, Антін Загоруйко, Теод. Кобрин, Мих. Тимців, Семен Рипчук, Ів. Слободян, Теод. Бабінський, Г. Гурман по 1.00; К. Говел 75 ц.; Ант. Карилюк, Ілько Карилюк, Сем. Москалюк, Мих. Савка, Борслінкі, А. Осолович, О. Балабан по 50 цнт.; Дмитро Винник, Н. Ковальчук, Текля Хомяк, Ольга Гречка, Г. Беризерч, Мих. Кузь, П. Вілт, Ф. Чапик, Д. Коновил, А. Гузар, А. Білин, Ф. Манчіє по 25 цнт.; Мойсей Гольдштайн 10 цнт.; Т. Палінчак 15 цнт.

4) **Антін Кушик** (враз з Ник. Джурином та Володимиром Яричем) заколядував 108.40
На що зложили: Іван Ковалишин 4.00; жертва земляків з повіту Калуш 3.00; з села Небилів 3.00; Лев Жатковський, Онуф. Бахор, Гіляр Головчак, Ник. Ковбасник, Іля Мисак, А. Прокопович, Петро Дацко, Гр. Секмочук, Йос. Калмук по 2.00; Онисим Тобачевський, Ів. Микитин, Евг. Білецький, Анд. Гелета, Ник. Кручок, Степан Жарський, Франк Тисаж, Олекса Галей, Іван Липський, Вас. Погородний, Генр. Фігель, Григ. Калмук, Ник. Шембра, Мих. Лапіак, Петро Єрець, Н. Гарасимків, Яков Мох, Іван Бненюк, Дм. Ковальчук, Ів. Козак, Петро Славута, Вас. Босий, Роман Рибак, Федь Стефанів, Мих. Кифор, Ів. Бобецький, Петро Шарко, Ів. Мазуренюк, Ст. Вітенко, Ю. Полюга, Йосиф Демчук, Н. Девуник, Григ. Федишин, Іван Дож, Семко Романишин, Анастазія Сеньків, Н. Сурмач, Кардо Гуменюк, Вас. Смагло, Т. Сірко, Теодо. Юрович, П. Довганів, Анаст. Назар, Мих. Маркевич, Ст. Присяжник, Андр. Ребус, Микита Твардовський, Ів. Козоріз, Марія Путан, Семен Бобач, Ол. Мартинів, Павло Мороз, Йосиф Лотоцький, Ник. Дзядович, Вас. Заставник, Яков Сивульський, Ник. Дольний, Розалія Мацьків, Дмитро Сокач, Семен Гамар, Марія Форцняк, Ник. Пушкар, Параск. Гудза по 1.00; Йосиф Мариєвський 75 цнт.; І. Корилюк, Ів. Ільницький, Ст. Питльований, Федь Луців, Лев Ленпук, Ілько Мурун, Мих. Мойшеюк, Теня Лозинська, Мих. Манайло, Олекс. Романишин, Вас. Вітрак, Франк Прус, Вол. Грабовський, Дмитро Недих, Мих. Козоріз, В. Павлик, Анд. Гурчак, П. Гнатів, Ів. Коновал, Антін Маліовський по 50 цнт.; Аксентій Степанюк і Мих. Казимир по 40 цнт.; Ст. Наазрович і Ник. Бродин по 35 цнт.; В. Скуб, Кат. Прилуцька і Гнат Мазуренко по 30 цнт.; Вінкентій Кухар, Петро Гучків, Ал. Конопацький, Дм. Шевчук, Данило Зарук, Ів. Комар, Н. Тхорик, Он. Бобалюк, Федь Смолян, Ів. Бучний, Ст. Селюстрович, М. Ковалевич, Брониcлав Пічкан, Ю. Гримович, Катерина Сомльк, Н. Н., Никола Боженко по 25 ц.

5) **М. А. Боднар** (разом з Петром Парніцьким заколядував 5.00
На що зложили: А. Гунька, з Бруклина, Петро Парніцький, М. Боднар, Марія Гунька по 1.00; Мих. Сіврук, Явдокія Парницька по 50 цнт.

6) **Никола Ніновський** заколядував 12.85
На що зложили: Я. Козоріз, М. Кодко, Осип Проць, Дмитро Крицун, Ів. Бойчук, Ник. Білічак, Вдп Роловенська, Лев Миронюк, Мих. Козоріз, Семко Пановик, Джан Міллер по 1.00; Федір Саколяк, Генрі Фітуйма, Іван Яроцім по 50 цнт.; Н. Н. 35 цнт.

7) **Петро Лещук** заколядував 2.00
8) **Іван Галичин** заколядував 6.00
Зложили на се: Іван Бобеляк, Василь Бучинський, Едмунд Ігнатович, Петро Петришин, Іван Галичин, Степан Камінський по 1.00.

9) **Теодор Дідоха** заколядував 14.00
На се зложили: Галя Шупаківна, Мелася Татаринська, Анна Сивець, Наталя Шмід, Т. Дідоха, Мих. Луцик, Юрко Липовський, Н. Ступницький, Нат. Сивак, Д. Татич, С. Харчук, Д. Кішак по 1.00; Н. Жукевич 2.00.

10) **Дмитро Левицький** заколядував 7.00
Зложили на се: Д. Левицький, Яків Кулчак, Ник. Комарницький, Ілько Харамбура, Мих. Шимайський по 1.00; Мих. Борис 2.00.

11) **Стефанія Абрагамовська** (враз з Йосифою Савіцькою, Тимцюраківною, Ю. Шевчуківною, К. Шутаківною, заколядували 90.00
На се зложили: о. Підгорецький 5.00; Джон Флечер 2.50; Н. Романишин 1.50; Іван Притка, Милещку, Н. Франчук, Іван Ярмола, М. Марусевич, Н. Герман, Фред Скендер, Роз. Тарас, Ст. Дембицький, А. Цегельський, Н. Добрянський, Джан Шуб, Касіян Добрянський, Марія Давидів, Стеф. Абрагамовська, Маруся Тимцюраківна по 2.00; Ів. Добрянський, Сурмач, З. Вендер, М. Таньчак, Н. Керилюк, А. Галетин, З. . . ., І. Лісецький, Мартинюк, Іван Луцків, Ів. Бабій, Роз. Дрозда, Семенський, Анна . . . . ., Яричева, Путяк, Д. Грендус, А. Долинський, М. . . ., Лазута, Білобран, А. Свитак, Ярема, Н. . . . . ., В. Лавришко, Галан, Воробець, Р. Дерех, А. Хомин, А. Драговець, Джов Сидорик, Джан Гладкий, (нечитке імя), Лука Х. . . . ., Іван Хома, Т. Барановський, Р. Крамарська, Боравецька, Никола П. . . . по 1.00; П. Паньчишин, Іля Гузар, Боднар, Николаюк, Петро Бор. . . ., С. Гр. . . ., Джан . . . . . по 50 цнт.; Б. Ващенко, Д. . . . . по 30 цнт.; М. Ф. . . . . . 60 цнт.; Йосиф Стик 70 цнт.

Разом заколядовано $381.15

До сего додала Ліга з своєї каси $18.85 так, щоби доповнити сю суму до **400 долярів**, котрі вислано „Рідній Школі" на руки „Обєднання".

Ню Йорк, 10. лютого 1923.

ЗА „ЛІГУ АМЕРИК. ГОРОЖАН УКР. РОДУ" В НЮ ЙОРКУ:

Степан Дембицький, голова,
П. Сокальчук, секретар,
П. Матлай, скарбник.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДУ".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ